

MØRENOT AQUACULTURE AS AVD KARMSUND
Langelandsvegen35 (je)
6010 Ålesund

Saksbehandler:

Åshild Håbrekke, 51568899

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Mørenot Aquaculture AS avd Karmsund

Kontrollnummer: 2023.311.I.SFRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Stephan Balling
Roger Thorsen
Sigurd Mørch

Fra Statsforvalteren i Rogaland:

Åshild Håbrekke
Kirsten Allred
Tormod Hausken Jacobsen (observatør)

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Mørenot Aquaculture AS avd Karmsund (Mørenot) den 9.11.2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Rogaland avdekket 3 avvik og ga 3 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har mangler ved sin håndtering av farlig avfall.
- Tanken som brukes ved fylling av impregneringskar mangler et effektivt oppsamlingsarrangement.
- Virksomheten har ikke en godkjent avfallsplan i havn.

Anmerkninger:

- Virksomheten bør oppdatere sin skriftlige rutine for håndtering av farlig avfall, og bruke sin egen rutine.
- Virksomheten må sikre at substitusjonsplikten overholdes for alle kjemikalier som virksomheten selv velger.
- Virksomheten kan forbedre sin utsortering av papp og plast fra restavfallet.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

28.11.2023	Åshild Håbrekke	Kirsten Redmond Kristiansen
dato	kontrollør	fagleder forurensing
	Statsforvalteren i Rogaland	

Kopi av rapporten sendes til:

- Karmøy kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: MØRENOT AQUACULTURE AS AVD KARMSUND	
Organisasjonsnr.: 971724676	Eies av: 997749588
Bransjenr. (NACE-kode): 13.940 - Produksjon av tauverk og nett	

Kontrollert enhet

Navn: Mørenot Karmsund - Notvaskeri	Anleggsnr.: 1149.0181.01
Besøksadresse: Husøyvegen 270, 4262 Avaldsnes	Kommune: Karmøy
Anleggsaktivitet: Notvaskerier	Fylke: Rogaland
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen var en oppfølgingskontroll etter Statsforvalteren sin inspeksjon 24.11.2022, jf. inspeksjonsrapport 2022.007.I.SFRO.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Utslipp til vann
- Internkontroll
- Håndtering av avfall
- Tanklagring
- Substitusjonsplikt av kjemikalier
- Avfallsplan i havn

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Mørenot plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Mørenot innen 20. februar 2024 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Rogaland v/Åshild Håbrekke.

4. Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 22 500,- i gebyr for kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om sats for kontroll av virksomheter er forurensningsforskriften § 39-7. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Rogaland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har mangler ved sin håndtering av farlig avfall.

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-5 og 11-12, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 annet ledd punkt 7.

Kommentarer:

Farlig avfall skal håndteres i henhold til kravene i avfallsforskriften kapittel 11.

§ 11-5 - Lagring av farlig avfall

Krav til oppbevaring av farlig avfall er beskrevet i avfallsforskriften § 11-5. Farlig avfall skal lagres på en forsvarlig måte, hvilket innebærer at det ikke skal blandes med annet avfall, emballasjen skal være merket, og avfallet skal være skjermet mot vind og nedbør.

Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. På

kontrolldagen ble det observert to fat som var merket som «farlig avfall». Disse inneholdt diverse avfall som malingsbokser og spraybokser.

På kontrolldagen ble det også observert et oljesøl ute der det hadde blitt lagt på absol. Oljebefengt absol kan ikke blandes med andre fraksjoner, og må ha en egen oppsamling som er spesifikt merket.

§ 11-12 - Deklarasjonsplikt om avfallets innhold

Deklarasjonsplikt er beskrevet i avfallsforskriften § 11-12. Virksomheter som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte.

Mørenot har en settlingstank som skitten sone drenerer til. Det vil primært være overflatevann som følge av regn, samt eventuelt søl fra vaskeprosess, rester av desinfeksjonsmiddel fra vask av biler, og avrenning fra slamsekker og nøter som drenerer til tanken. I bunnen av tanken vil det samle seg slam som følge av sedimentering av partikler. Statsforvalteren påpekte under kontrollen i 2022 at avfall fra denne tanken feilaktig har blitt deklarerert som oljeholdig avfall fra oljeutskiller. Ifølge avfallsdeklarerer.no har tanken blitt tømt to ganger i 2023, og avfallet har fortsatt blitt deklarerert som avfall fra oljeutskiller (deklarasjonsnummer 301904030 og 302067776).

I virksomhetens egen rutine for håndtering av farlig avfall er det beskrevet hvordan grov- og finavfall fra vaskeprosessen, samt kobberholdige impregneringsrester, skal deklarerer. Virksomheten må følge opp hvordan avfallsaktør deklarerer Mørenot sitt farlige avfall. Avfallsprodusent kan gi fullmakt til et avfallsmottak eller en konsulent til å deklarerer på vegne av seg selv, men avfallsprodusenten vil stå som den ansvarlige for opplysningene som legges inn i deklarasjonsskjemaet.

Avvik 2

Tanken som brukes ved fylling av impregneringskar mangler et effektivt oppsamlingsarrangement.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 18-6 punkt c andre ledd.

Kommentarer:

Forurensningsforskriftens kapittel 18 «Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall» (tankforskriften) gjelder landbasert lagring og tilknyttede aktiviteter av farlige kjemikalier og farlig avfall, som kan medføre fare for forurensning. Tankforskriften inneholder blant annet krav om at lagertanker større enn 2 m³ som inneholder farlige kjemikalier, skal ha et effektivt oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum.

Virksomheten har en tank på 3000 liter som benyttes når impregneringskaret skal fylles. Impregneringsmiddel pumpes fra IBC-er via tanken til impregneringskaret.

I Miljødirektoratet sin veiledning til tankforskriften (veileder M-536¹) står følgende: *«kjemikalienes eller avfallsets oppholdstid i tanken påvirker ikke vurderingen av om tanken omfattes av forskriften. Dette medfører at tanker som inngår mer eller mindre direkte i prosessen i virksomheten, eller der kjemikaliet eller avfallet flyter kontinuerlig gjennom tanken, også omfattes»*. Statsforvalteren vurderer det dit hen at tanken faller inn under virkeområde til kapittel 18 i forurensningsforskriften.

Dette avviket er gjentagende etter kontrollen i 2022. Virksomheten må enten innrette seg etter regelverket, eller søke om unntak. Eventuell søknad om unntak må gjelde et konkret tankanlegg og skal sendes til Miljødirektoratet. Dersom en virksomhet ønsker å søke om unntak fra krav i kapittel 18, må det gå klart frem av søknaden hvilken paragraf det søkes unntak fra og hva virksomheten søker om.

En søknad bør begrunnes, og bør legge spesiell vekt på de miljømessige fordeler/ulemper et unntak vil medføre, kostnadene for tiltaket, virksomhetens fordeler hvis unntaket innvilges, eventuelle tekniske problemer ved å imøtekomme forskriftskravene, forholdet til annet lovverk, andre kompensierende tiltak som vil gjennomføres dersom unntak innvilges, tidsplan osv. Det kan også være at andre kostnader eller nytteverdier skal vektlegges. Det er derfor viktig at søknaden gir et så fullstendig bilde av situasjonen som mulig ved det anlegget det søkes unntak for.

Avvik 3

Virksomheten har ikke en godkjent avfallsplan i havn.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 20-6.

Kommentarer:

For å forhindre forsøpling av sjø og kystlinje kom det i 2003 nye bestemmelser i forurensningsforskriften (kapittel 20 Levering og mottak av avfall fra skip). Bestemmelsene gjelder for skipsførere og havneansvarlige. Det ble stilt krav om at alle havner skal ha en avfallsplan som dokumenterer at det er tilstrekkelige mottaksordninger for avfall fra båtene som legger til kai. Som havn regnes et sted som er utstyrt med innretninger og utstyr som gjør det mulig å motta skip, inkludert fiskefartøy og fritidsfartøy.

Den som driver havnen er havneansvarlig, og plikter å utarbeide en avfallsplan (i henhold til kravene i forurensningsforskriften kapittel 20, Vedlegg I). Avfallsplanen skal sendes til Statsforvalteren for godkjenning. Et viktig forhold ved mottaksordningen er at båtene skal betale et gebyr for å levere avfall i havnen, uavhengig av om de faktisk leverer avfall eller ikke. Båter som kan vise til at de leverer avfall fast i en annen havn, kan slippe å betale gebyr.

Mørenot har to kaier i tilknytning til sin virksomhet, hvor det anløper båter. Det er Karmsund Havn IKS som eier kaiene, men det er Mørenot som driver dem. Etter

---

¹ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/forurensning/industri/for-naringsliv/veiledning-til-tankforskriften/>

forurensningsforskriften kapittel 20 er det derfor Mørenot som er definert som havneansvarlig.

Mørenot kan oppfylle plikten til å utarbeide avfallsplan gjennom et samarbeid med andre private havneansvarlige eller Karmsund Havn IKS. Dette forutsetter imidlertid at avfallsplanen synliggjør behovet for og tilgangen til mottaksordninger for hver enkelt havn.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten bør oppdatere sin skriftlige rutine for håndtering av farlig avfall, og bruke sin egen rutine.

Kommentarer:

Virksomheten har en skriftlig rutine for håndtering og lagring av farlig avfall, som er felles for alle Mørenot sine avdelinger. Rutinen ble sist revidert 22. august 2023.

Statsforvalteren vil kommentere at deklarasjonsmetoden som beskrives i rutinen er utdatert. I de tilfeller at en avdeling har gitt fullmakt til en avfallsaktør til å deklare avfall på vegne av virksomheten, bør det beskrives hvordan disse deklarasjonene skal kontrolleres og følges opp.

Rutinen lister ulike EAL-koder og avfallsstoffnummer som oppstår i Mørenot. Det er flere av kodene som er listet, inkludert for grov- og finavfall fra vaskeprosessen, som aldri har blitt brukt av Mørenot avd Karmsund.

Anmerkning 2

Virksomheten må sikre at substitusjonsplikten overholdes for alle kjemikalier som virksomheten selv velger.

Kommentarer:

Virksomheten fikk under kontrollen i 2022 avvik for at de ikke kunne vise til å ha utført skriftlige substitusjonsvurderinger på sine kjemikalier. I tilbakemeldingen etter forrige kontroll opplyste virksomheten at de ville sette i gang dette arbeidet straks de hadde ressurser til det.

Dette arbeidet er i 2023 fortsatt ikke fullført grunnet ressursmangel. Vaskemiddelet har blitt tatt opp til diskusjon, og det er funnet et mer miljøvennlig erstatningsmiddel, men det var under kontrollen ikke bekreftet om dette skulle tas i bruk. Virksomheten benytter flere kundebestemte kjemikalier.

Virksomheten viste under kontrollen i 2023 til at det var utlyst en ny stilling der substitusjon av kjemikalier vil inngå som ansvarsområde. Statsforvalteren forutsetter at Mørenot foretar skriftlige substitusjonsvurderinger av alle kjemikalier som virksomheten selv velger.

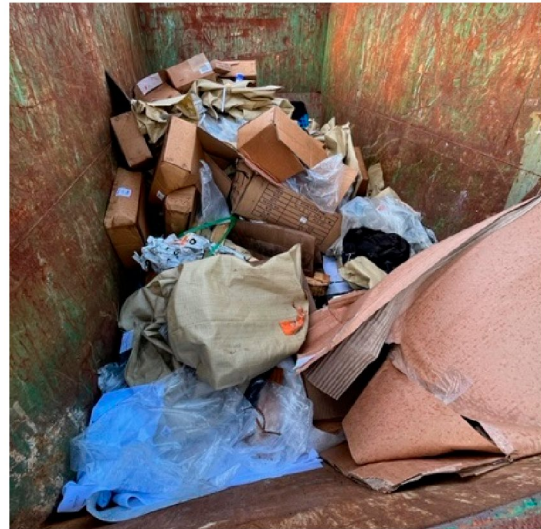

Anmerkning 3

Virksomheten kan forbedre sin utsortering av papp og plast fra restavfallet.

Kommentarer:

Mørenot har containere for oppsamling av både plast og papp. På kontrolldagen ble det observert en del papp og plast i restavfallet (Bilde 1). Virksomheten kan forbedre sine rutiner med å sortere ut papp og plast.

Bilde 1: En av Mørenot sine containere for restavfall.

8. Andre forhold

Virksomheten har iverksatt tiltak for å hindre utslipp av miljøskadelige kjemikalier til sjø

Mørenot fikk under kontrollen i 2022 avvik for at de ikke kunne dokumentere hva de slapp ut til sjø av miljøfarlige kjemikalier. Settlingstanken (som skitten sone drenerer til) har et overløp som går direkte til sjø. I henhold til forurensningsforskriften § 25-4 er det forbudt å slippe ut miljøfarlige kjemikalier i forbindelse med rengjøring, vask eller impregnering av hele eller deler av oppdrettsnøter. Forbudet omfatter ikke utslipp av kjemikalier i tilsvarende mengde som inntaksvannet, eller utslipp av inntil 2 kg/kobber per år. Statsforvalteren påpekte også under kontrollen i 2022 at det var tydelige spor av impregnering på asfalten på den rene sonen, og at det var tydelig at det har forekommet søl til overvannet. I henhold til forurensningsforskriften § 25-6 skal virksomheten ha dokumentasjon som viser hvordan bestemmelsene i § 25-4 overholdes.

I februar 2023 tok virksomheten en analyseprøve av vann fra overløpet til settlingstanken. Inntaksvannet til Mørenot er ferskvann. Analysen av vann fra settlingstanken viser at det har et høyt innhold av enkelte tungmetaller som bly og arsen, og til sammenligning over tillatte grenseverdier for drikkevann² (dvs. Mørenot sitt inntaksvann). Analysen viser at innholdet av kobber i vannet var 5970 µg/l da prøven ble tatt. Det er ikke mulig å si om utslippsgrensen for kobber (2 kg/år) overholdes basert på en enkelt analyseprøve. Da virksomheten ikke har mulighet til å kontrollere utslippet fra settlingstanken slik oppsettet var i 2022, var det heller ikke mulig for Mørenot å overholde dokumentasjonsplikten i forurensningsforskriften § 25-6.

Mørenot har derfor iverksatt korrigerende tiltak, og kunne på kontrolldagen 9. november 2023 vise til følgende to konkrete tiltak for å hindre utslipp av miljøfarlige kjemikalier:

- Det var installert en pumpe i settlingstanken som pumper vannet tilbake til rensenanlegget for gjenbruk, for å hindre at det forurensede vannet går via overløp til sjø.
- Impregnator skal flyttes slik at den vil stå i umiddelbar nærhet til tørkecontaineren, for å hindre søl i form av drypp ved transport fra impregnator til tørkecontainer. Byggingen var på kontrolldagen påbegynt, men ikke ferdigstilt.

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-12-22-1868>

Virksomheten opplyste også at de vurderer å installere en sensor i overløpet, for å kunne registrere om det går vann via det, eksempelvis i tilfelle pumpehavari. Statsforvalteren vil kommentere at slike hendelser (pumpehavari) må registreres og håndteres som avvik.

Miljørisikovurdering

Mørenot har etter kontrollen i 2022 revidert sin miljørisikovurdering. Det ble avdekket momenter der risikoen ikke var akseptabel, og virksomheten har derfor iverksatt korrigerende tiltak, som å installere en pumpe i settlingstanken. Flere av forholdene som Statsforvalteren kommenterte er korrigert i den oppdaterte risikovurderingen.

Virksomheten er i en prosess med å legge om oppsettet til risikovurderingen, og Mørenot viste på kontrolldagen den nye malen, som blant annet inneholdt en mer konkret definisjon av konsekvens for ytre miljø.

Statsforvalteren forutsetter at risikovurderingen holdes oppdatert, slik at den gjenspeiler risikoen virksomheten til enhver tid representerer, og at den tas opp til ny vurdering dersom det oppstår endringer som kan påvirke risikoforholdene.

Organisk Materielretur AS (OMR) er pålagt stans i mottak av tau

Mørenot opplyste på kontrolldagen at de har levert tauverk til OMR regelmessig gjennom 2023 (ca. 4-5 tonn per måned). Statsforvalteren gjør oppmerksom på at vi i februar 2023 ga OMR pålegg om stans i mottak av plastavfall, tau og nøter fra næring. OMR har derfor per dags dato ikke lov til å ta imot denne type avfall.

Avfallsdeklarering.no

Avfallsforskriften slår fast at alt farlig avfall skal deklarerer ved innlevering (avfallsforskriften § 11-12). Deklareringen skjer ved å registrere avfallsinnleveringene i [avfallsdeklarering.no](https://www.avfallsdeklarering.no), se lenke til hvordan en kommer i gang: <https://www.avfallsdeklarering.no/Veileder>. Det er alltid produsenten av farlig avfall som har deklarasjonsplikt og som vil stå som den ansvarlige for opplysningene som legges inn i avfallsdeklarering.no. Dette gjelder selv om produsenten har gitt avfallsmottaket fullmakt til deklarerer.

Nytt utsorteringskrav: Plast-, hage- og matavfall

Den 1. januar 2023 trådte avfallsforskriftens kapittel 10a Utsortering og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper i kraft. Kapitlet stiller krav til utsortering av husholdningslignende plast-, hage- og matavfall. Kravene gjelder for kommuner og virksomheter.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Prosedyre for håndtering og lagring av farlig avfall rev. 22.08.2023, oversendt Statsforvalteren i e-post av 09.11.2023
- Analyserapport av 06.03.2023, oversendt Statsforvalteren i e-post av 09.11.2023
- Miljørisikovurdering rev. 16.05.2023, oversendt Statsforvalteren i e-post av 09.11.2023